

Dit is een uitgave van de Vaktentoonstelling. Februari 2024

Beursmagazine

Vaktentoonstelling 2024

Vaktentoonstelling
Zwaagdijk

LOCATIE:

Vertify

ADRES: TOLWEG 13,
ZWAAGDIJK-OOST

15 T/M 18 FEBRUARI
2024

Chinees Nieuwjaar Tulpen en kansen

Hoofdsponsor

Rabobank

Flynth

HOBAGO
BY DÜMMEN ORANGE

CNB

VERTIFY
EXPLORE & EXPLAIN

Interpolis.

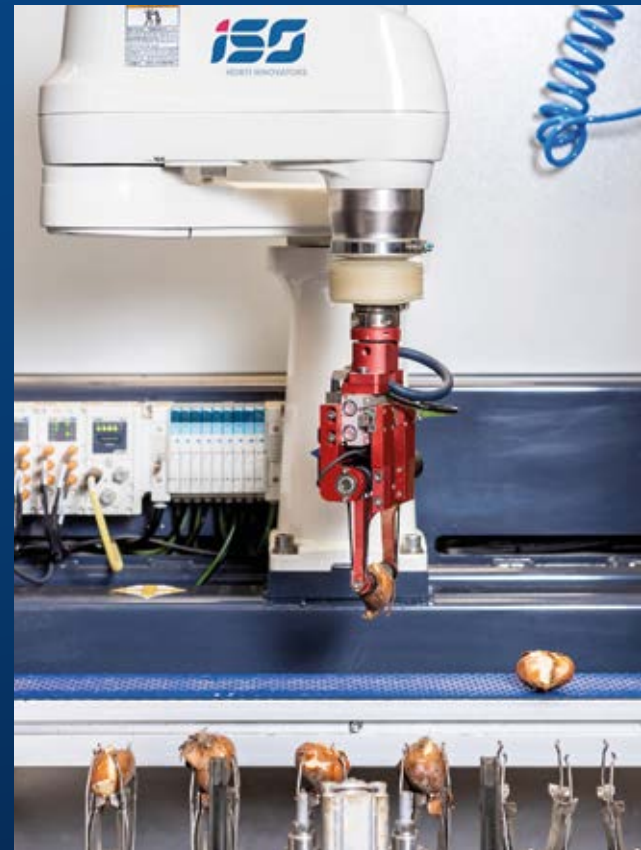
Santé, winnaar
Tulpen Top 11, 2023

ISO Bulb Planting System

- Netto 11.000 bollen/uur
- Bewezen duurzame industriële techniek
- Intelligent AI Vision Systeem
- 92 referentie machines in seizoen '23/'24
- Stabiel en robuust
- Vooruitstrevend in techniek
- Toekomstbestendig
- Hoge kwaliteit output
- Beproeft bollenaanvoer
- Actieve zuurscheider
- Geschikt voor waterbroei en potgrond
- Lage arbeidsbezetting

Bekijk onze video van
ISO Bulb Planting System

De Vaktentoonstelling vindt plaats in de bedrijfsgebouwen van Vertify
Adres: Tolweg 13,
Zwaagdijk-Oost

Vrij entree
en
voldoende
parkeerruimte

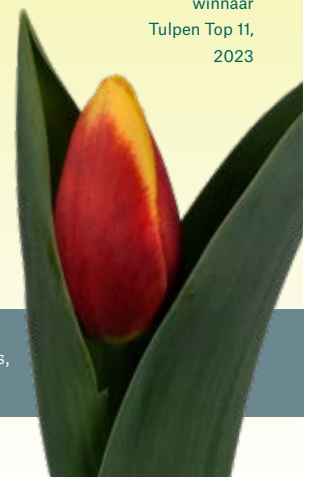

Feest met tulpen

Draken, trommels, kostuums, vuurwerk en lantaarns... het belooft een feestelijke editie te worden van de Vaktentoonstelling Zwaagdijk. Het thema dit jaar is Chinees Nieuwjaar. Denk groots, denk aan kleur, denk aan optimisme. Dat combineert goed met de vele tulpen die weer geshowd gaan worden, bestaand en vooral ook nieuw assortiment. Tulpen die ook gretig aftrek (zullen) vinden in China. Tenslotte is China een belangrijke afzetmarkt voor de Nederlandse sierteeltsector. Een grootverbruiker ook van lelies en tulpen. Als we de experts mogen geloven zit daar nog zeker groeipotentie in. Meer daarover verderop in dit beursmagazine. Interessant leesvoer dat u in de stemming brengt. Tot ziens op de Vaktentoonstelling in Zwaagdijk!

Voorwoord voorzitter	5
China: Eddie Yang NBTC	7
Inzender: Borst Bloembollen	8
Tulpen Top 10	11
Column: Jeannet Pennings	13
China: RaboResearch	14
Gastheer: Vertify	17
Programma	18
Interview: Karel van Bommel	22
Greenity Talks	25
Interview: Jan de Wit	27
Club van 100	31
Hoofdsponsor: Rabobank	33

Santé,
winnaar
Tulpen Top 11,
2023

Koelcellenbouw

projecten^o
voor ons is dit
gewoon

Zeg je Mucon, dan denk je aan oplossingen die best gezien mogen worden. Projecten groot of klein, altijd zonder poespas. Met de nieuwste oplossingen. Slim. Schoon. Efficiënt. Met betrouwbare vakmensen. Open. Eerlijk. Clever. Gegarandeerd.

MUCON

condities, gewoon zeker
koelcellenbouw www.mucon.nl

Samen op weg naar een duurzamere teelt

De bloembollensector staat voor grote uitdagingen. Steeds meer producten verdwijnen, wet- en regelgeving wordt aangescherpt en de eisen die de retail stelt worden hoger. Agrifirm-GMN trekt samen met u op om deze uitdagingen aan te gaan. Met professioneel onderzoek, deskundig advies, een goed productenpakket en persoonlijke service werken we vandaag aan de toekomst van morgen.

Kijk voor alle informatie op www.agrifirm-gmn.nl

4

Uitbundig uitpakken

Als ik dit schrijf is het begin december en is het allerm minst zeker of alle tulpenbollen dit jaar nog geplant kunnen worden. Voor een heel aantal bedrijven een lastige situatie. Het geeft maar weer eens aan hoe flexibel we moeten zijn als agrarisch ondernemers. Ook diegenen die al geplant hebben, zijn niet zorgenvrij. Niet alle percelen voeren het water snel genoeg af. Ik leef met hen mee en wens ons allen een goede oogst 2024 toe.

Wat ondertussen gewoon doorgaat, zijn de voorbereidingen voor de Vaktentoonstelling Zwaagdijk 2024. We zijn hier tijdig mee begonnen. In aanloop naar de show maakten we ook dit magazine met mooie artikelen over het gekozen thema: Chinees Nieuwjaar. Een thema dat zich opnieuw leent voor uitbundig uitpakken, vrolijkheid en optimisme.

Uiteraard hebben we weer een Tulpen Top 10 met tien cultivars die een podium verdienen. De winnaar gaat ongetwijfeld een gouden toekomst tegemoet. Nieuw dit jaar is een bijeenkomst op de donderdagmorgen samen met onze internationale vertegenwoordiger Anthos. Over de invulling en aanmeldprocedure leest u verderop meer. De bedrijvenbeurs is weer volledig bezet. Dat biedt kansen om in gesprek te gaan met verschillende bedrijven die vaak ook in dit magazine adverteren.

Als Vaktentoonstelling willen we blijven vernieuwen en graag andere doelgroepen aanspreken. Mocht u daar zelf een leuk idee voor hebben: we houden ons aanbevolen. Namens het bestuur wens ik u een mooie tentoonstelling toe. Laten we elkaar ontmoeten in Zwaagdijk!

Niels Kreuk
Voorzitter

‘Tulp wordt gezien als elegante bloem’

Bloemen en planten zijn onmisbaar in het dagelijks leven van Chinezen. Ook spelen ze een belangrijke rol tijdens evenementen zoals Chinees Nieuwjaar. “Rode en gele tulpen doen het dan extra goed”, vertelt Eddie Yang van het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC).

De Vaktentoonstelling Zwaagdijk heeft dit jaar een vrolijk en kleurrijk thema: Chinees Nieuwjaar. “Een feest dat traditioneel vijftien dagen duurt. De eerste vijftien dagen van de Chinese kalender”, vertelt Eddie Yang. “Waarom dit anders is dan in de westerse wereld? De Chinese kalender kent een zeer lange geschiedenis. Kortgezegd is het een combinatie van de maankalender, die 354 dagen telt, en de zonnekalender met iets meer dan 365 dagen per jaar. De datum verspringt steeds. Het feest vindt plaats tussen eind januari en begin februari van de westerse kalender. Op 10 februari wordt 2024 ingeluid, het Chinese jaar van de draak.”

Verskillende tradities

Bij Chinees Nieuwjaar denken we al snel aan drakendansen, trommels, kostuums, vuurwerk en lantaarns. “Dat zijn inderdaad veel voorkomende activiteiten”, vertelt Yang. “Toch is de viering in China overal weer anders. Iedere regio heeft zijn eigen tradities. Dat komt ook door de verschillende klimaten in het land. In Noord-China is de temperatuur rond Chinees Nieuwjaar overdag ongeveer -20 graden. Daar wordt veel voedsel in bulk bereid en

opgeslagen in de open lucht. Er zijn veel ijs- en sneeuwactiviteiten. In het zuiden van China kan de temperatuur rond Chinees Nieuwjaar oplopen tot 25 graden. Daar zijn activiteiten als de bloemenmarkt een kenmerk.”

Rode en gele bloemen

Wat alle regio's gemeen hebben, is de hereniging van families in de nieuwjaarsperiode. “En dan hebben we het over meerdere generaties binnen families”, vertelt Yang. “Alle kinderen nemen hun kinderen mee naar het huis van hun ouders. En vaak wordt Chinees Nieuwjaar ook gevierd met de families van zussen en broers, en grootouders.” Bloemen spelen volgens Yang in veel regio's een belangrijke rol bij de viering van Chinees Nieuwjaar. “Over het algemeen is dit een must-have decoratie. Alle bloemen in de Chinese kleuren rood en geel zijn welkom en staan symbool voor welvaart. Tulpen zijn populair, omdat ze gezien worden als zeer elegant. Ook in het dagelijks leven van Chinezen mogen bloemen en planten niet ontbreken. Niet alleen thuis, maar ook in openbare ruimtes zijn bloemen en planten een must-have.”

‘Onbekend maakt onbemind’

vertelt veredelaar Paul Bijman. “We willen graag laten zien hoe mooi onze tulpen zijn en wat de toegevoegde waarde ervan is.”

Mooie kwaliteit

Bijman is naast de veredeling verantwoordelijk voor de showbroei en hygiëne bij Borst Bloembollen. Het showen begint vroeg in januari op de Mechanisatietentoonstelling en eindigt tijdens het Tulip Trade Event half maart. De Vaktentoonstelling Zwaagdijk noemt Bijman ‘het ideale showmoment’. “Met uitzondering van enkele late soorten kan alles dan gebroeid worden in mooie kwaliteit. Daarnaast is het een mooi moment om elkaar te ontmoeten. De broeierij is dan zo’n anderhalf tot twee maanden bezig. Dan weet je een beetje wat de stemming is.”

Borst Bloembollen richt zich tijdens de Vaktentoonstelling op een brede doelgroep. “Iedere cultivar heeft zijn eigen markt”, vertelt Bijman. “Sommige tulpen lenen zich goed voor de retailafzet en zijn vooral interessant voor grote broeiers. Andere soorten zijn meer exclusief en kunnen waardevol zijn voor bollenkwekers. Op de marktbroeishow presenteren wij in totaal 180 tot 200 cultivars.” Een daarvan is ‘Snowwhite’, een aanstormend talent die ook meedoet aan de Tulpen Top 10. “De lengte en het gewicht van deze tulp begin januari zijn uitzonderlijk. Die kwaliteit blijft gedurende het seizoen overeind wat de tulp heel betrouwbaar maakt.”

Assortiment toekomst

Enkele andere soorten die Borst Bloembollen gaat showen zijn de zware randtulpen ‘Go Max’ en ‘Eurotopper’, de dubbele gele en goede groeier ‘Double Trouble’ en de dubbele roodgele ‘Atlas’ met een goede houdbaarheid en verwerkbaarheid. Ook zijn er drie witte tulpen die opvallen: ‘White River’ (W-15), W-39 en ‘Snowmen’. Tot slot benoemt Bijman ‘Krissi’. “Deze knalroze tulp met witte bodem blinkt uit in het aantal kasdagen, de knoppresentatie en de uniformiteit.” In de veredeling ligt de focus op de gevoeligheid van tulpen voor Fusarium en TBV. “Dit, in combinatie met schoonheid en goede broeieigenschappen, gaat het assortiment van de toekomst bepalen.”

De Vaktentoonstelling Zwaagdijk is het ideale showmoment. “Bijna alles kan dan gebroeid worden”, vertelt Paul Bijman van Borst Bloembollen. De inzender vanaf het eerste uur showt tijdens de elfde editie een breed assortiment tulpen waaronder aanstormend talent ‘Snowwhite’.

Jaarlijks teelt Borst Bloembollen 200 hectare tulpen in Nederland, Chili en Nieuw-Zeeland. Een deel daarvan is bestemd voor de eigen broeierij. Van september tot en met mei worden er 60 miljoen stelen gebroeid, zowel op water als op potgrond. Om het assortiment up to date en waardevol te houden, is Borst ook actief in de veredeling. “Voor ons is het van belang dat onze nieuwe soorten onder de aandacht komen. Immers, onbekend maakt onbemind”,

Ontvochtigen in kassen met gesloten ramen

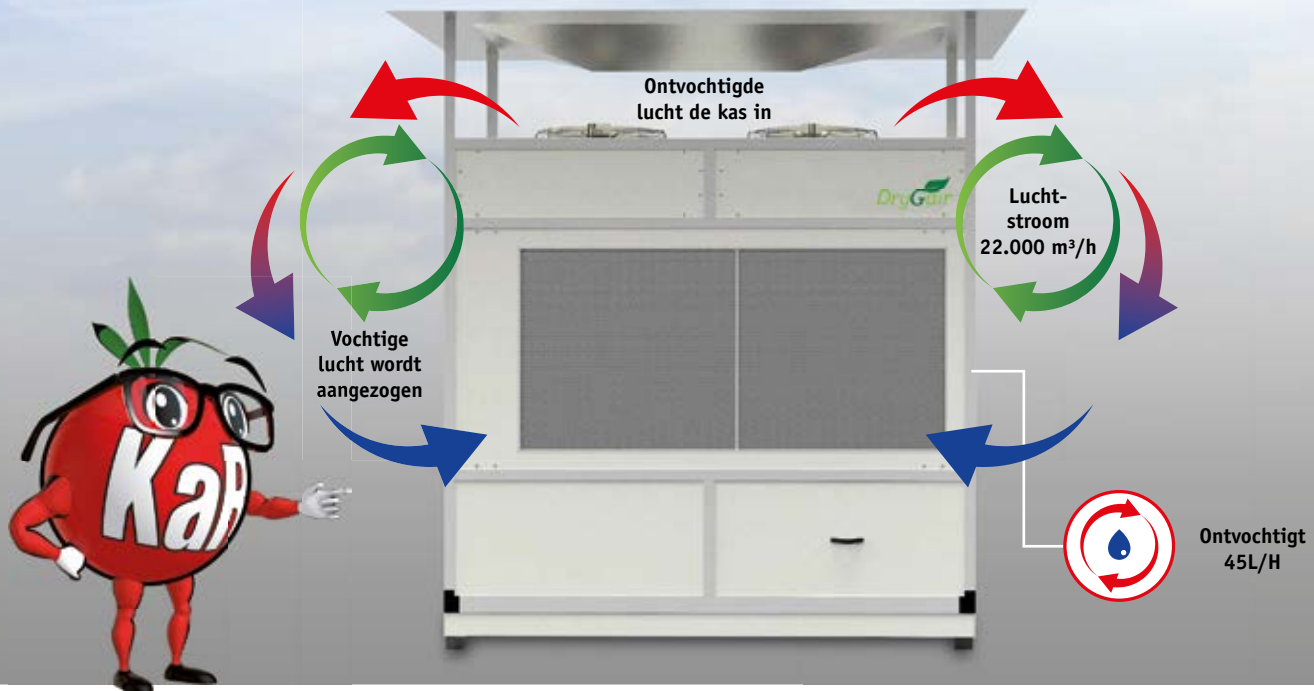
Ramen en
energiescherm sluiten

DryGair reduceert
luchtvochtigheid

Uniforme RV &
temperatuur

**Tuinbouwtechniek
& -benodigheden**

KaRo BV
Tulpenmarkt 4
1681 PK Zwaagdijk

T 0228 - 56 31 35
E info@karobv.nl
www.karobv.nl

9

Vakantoonstelling

*Welkom
in de stand
van Hobaho!*

**Ontmoet onze
intermediairs
in onze stand op de
Vaktentoonstelling
Zwaagdijk!**

van 15 t/m 18 februari 2024

HOB AHO
BY DÜMMEN ORANGE

Telefoon (0252) 43 47 77
info@hobaho.nl -

www.hobaho.nl

- Bemiddeling ▼
- Koelen en prepareren ▼
- Veilen ▼
- Makelaardij ▼
- Teeltadvies ▼

新年好

**Bezoek ons op de
Vaktentoonstelling**

CNB verbindt de wereld van bloembollen

Heereweg 347 ▼ 2161 CA ▼ Lisse ▼ T (0252) 43 14 31 ▼ www.cnb.nl

10

WINNAAR
2023
Santé

Interpolis Tulpenprijs 2024 goed voor de hele tulpensector

Inzenders van de Tulpen Top 10 hebben hun favoriete tulp gekozen en ingezonden. Aan de hand van de score op een aantal criteria wordt de uiteindelijke lijst van 10 cultivars vastgesteld. Het gaat om geregistreerde rassen met een teeltoppervlakte tussen de 0,5 en 5 hectare. Deze tulpen worden opgeplant bij Vertify. Een onafhankelijke jury, bestaande uit een tulpenkweker, broeier, exporteur en teeltadviseur, beoordeelt de cultivars. Zij bepalen wie de nummer 1 wordt en dus uitgebreid in het zonnetje komt te staan. Interpolis is de vaste sponsor van deze tulpenverkiezing. De bekendmaking van de winnaar gebeurt dit jaar op 16 februari.

Tulpen Top 10 2024

CULTIVAR: **Ramblas**
INZENDER: **Hybris**

Dit is een kruising van Saigon x Escape. Ramblas is al een aantal jaar getest voor de vroege marktbroei-show in januari en voor de marktbroei tijdens de vakshows in februari. Dit gebeurde altijd als zaaiingsnummer 1336-4-5. De koelweken van de testen waren altijd vijftien weken, dan krijgt Ramblas ook de goede lengte. Ramblas maakt mooie ronde bollen, is een snelle groeier en is daardoor ook een goede plantgoedgever.

CULTIVAR: **Marax Beauty**
INZENDER: **Marax**

Deze tulp zit zeer goed in de huid, is niet gevoelig voor zuur en heeft een grote knop. Ook is het blad mooi donkergroen, is virus goed te zien en geeft deze tulp genoeg aanwas. Het is een cultivar voor februari. De tulp geeft een zware bos in de broeierij en groeit gelijkmatig. Het is een vlotte broeier.

CULTIVAR: **Bed of Roses**
INZENDER: **Vertucco**

Bed of Roses is een rode dubbele tulp met een zalmroze rand. Het is een kruising van Foxtrot x Cheers en hij ruikt lekker zoet. Hij is voor meerdere doeleinden geschikt: volle grond, potgrond en waterbroei. Hij is door zijn uniformiteit zeer goed automatisch te plukken en te bossen. Zeker een tulp om in de gaten te houden de komende jaren.

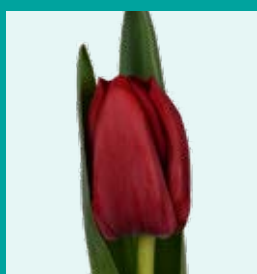
CULTIVAR: **Dynamo®**
INZENDER: **Remarkable**

Dynamo® komt uit een kruising met eigen nummers van Remarkable Tulips. Deze tulp is vanaf tweede week januari tot het eind van het seizoen goed te broeien en met 21 kasdagen een vlotte broeitulp. Dynamo® heeft een mooie stand, rechtopstaand blad en een ruime poot.

CULTIVAR: **Red Bluff®**
INZENDER: **Maveridge**

Dit is een zeer vroeg te broeien vlotte rode snijtulp. Hij heeft een mooie knoprepresentatie en goed werkbaar donkergroen blad. In de teelt is het bovendien een groeizame tulp met goede plantgoedaanwas. Het is geen echte showtulp, wel een werkpaard.

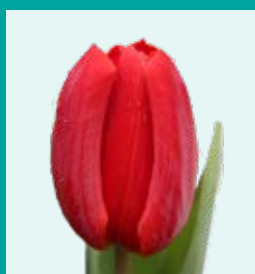
CULTIVAR: **Pacha**
INZENDER: **Jw Reus bloembollen**

Pacha is een kruising van Ile de France x Yellow flight. Het is een mooie ronde bollenmaker met aanwas, die tot nu toe niet gevoelig is voor zuur. De tulp zit goed in de huid en moet laat gerooid worden. Virus is te zien op de bloem door een donkere onderbreking en vlammen. Voor bladselectie zie je blauwe strepen op het blad. Pacha is een lengtemaker. Er is totaal teeltrecht van 50 hectare. De cultivar lijkt op Ile de France in de broeierij en de kleur rood. Hij is goed te gebruiken in het latere broeiblok.

CULTIVAR: **Fairplay®**
INZENDER: **Double Future**

Deze dubbele lilaparse tulp met witte rand is een kruising van Wirosa x Double Price®, gemaakt door Mellema. De tulp is te broeien vanaf 15 februari en is zowel geschikt voor water- als potgrondbroei. Fairplay® is qua kleurstelling een nieuwkomer in het assortiment. Met lengte en een uitmuntende knoprepresentatie (goed dubbel). Het aantal kasdagen ligt rond de 21 dagen. Verder is het een mooie bollenmaker die goed in de huid zit. In de teelt echt een productietulp.

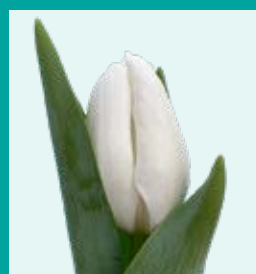
CULTIVAR: **Back to Life**
INZENDER: **Kwekerij S. Schouten**

Dit is een kruising tussen Petra x Greetje Smit. In de teelt is het een probleemloze tulp die normaal plantgoed geeft en goed groeit. Virus is duidelijk zichtbaar en de tulp is er niet heel gevoelig voor. In de teelt behoort deze tulp tot het middensegment. Een zwaardere tulp die zeer gelijkmatig groeit en 23 kasdagen nodig heeft. Verder zijn kenmerken: een goede houdbaarheid, mooi donker groengrijs blad de knop die als hij nog heel jong en groen is al vroeg een ordepunt bovenin heeft.

CULTIVAR: **Vuelta**
INZENDER: **BoLa veredeling**

Vuelta is een prachtige dubbele roodgele tulp uit de stal van Bola veredeling. Het is een kruising van Kees Nelis x Double Price. Het is een hele goede groeier die genoeg leverbaar als plantgoed geeft. De tulp groeit altijd boven de 1 op 2. Door zijn sterke ouders is hij weinig zuur- en virusgevoelig. Hij is te broeien vanaf 1 februari met 13 weken kou. Vuelta geeft voldoende lengte en gewicht. Kortom, een echte aanwinst in het dubbele segment.

CULTIVAR: **Snowwhite**
INZENDER: **Borst bloembollen**

Deze tulp is een kruising tussen (Kung Fu x Monte Peony) x Snowlady. Hij is van vroeg tot laat te broeien op zowel water als potgrond en heeft begin januari al een uitzonderlijke lengte en dito gewicht. Daarnaast heeft hij een hele mooie poot-blad-verhouding en presenteert de bloem mooi in het blad. Het is een ronde bollenmaker die tot nog toe ongevoelig is gebleken voor Fusarium. Deze cultivar wordt als een van de eerste tulpen gerooid. De bollen zitten goed in de huid.

STROOIERS

VAN COSMO

Vlaming Agri importeur van Nederland!

Vlaming groep b.v.

Zaadmarkt 8 | Zwaagdijk-Oost | 0228-565010 | info@vlaming-groep.nl | www.vlaming-groep.nl

Veiling Rhein-Maas

Welkom bij Veiling Rhein-Maas de enige bloemen- en plantenveiling in Duitsland, centraal in Europa

Neem gerust contact met ons op. Wij horen graag van u!

Nico Pubben
Assortimentsmanager snijbloemen
T +49 173 727 8296
E nico.pubben@veilingrheinmaas.de

Hans-Peter Riskes
Assortimentsmanager snijbloemen
T +49 173 727 8353
E peter.riskes@veilingrheinmaas.de

www.veilingrheinmaas.com

12

Vaktoonstelling

Jeannet Pennings
Journalist en tekstschrijver

Gelukkig nieuw jaar

Ruim 1,4 miljard. Zoveel inwoners telt China. Afgelopen jaar werd het land voorbij gestreefd door India dat nu het grootste inwonertal heeft, maar nog steeds zijn het heel veel mensen. Stel je eens voor dat al die mensen in China één tulp kopen. Dat zou – en dit is een understatement – een flinke boost geven aan de binnenlandse broeierij. En daarmee aan onze bloembollenexport, want wij zijn veruit de grootste leverancier van bloembollen in China.

Maar liefst 87% van de bloembollen in China komt uit Nederland, weet landbouw-attaché Karel van Bommel te vertellen. Als het gaat om tulpen dan zit onze bollenexport naar China de laatste jaren flink in de lift. In 2022 gingen er bijna 190 miljoen tulpenbollen die kant op. Dat zijn er nog lang geen 1,4 miljard. In theorie heeft de bollenafzet naar China dus nog flinke groeipotentie. Toch zijn bloemen en planten voor veel Chinezen nog luxeproducten. Het wordt pas echt interessant als het bruto binnenlands product (BBP) per hoofd van de bevolking in China significant stijgt.

Een onderzoeksbureau dat de bloemenconsumptie in Europa en de Verenigde Staten analyseerde, ontdekte het volgende: wanneer het BBP per hoofd van de bevolking 8.000 dollar bereikt, gaat de bloemenconsumptie een periode van snelle groei in. Wanneer het BBP per hoofd van de bevolking 20.000 dollar bereikt, begint de bloemenconsumptie langzaam te verzadigen. De grote vraag is waar China in dit spectrum zit. Het BBP per hoofd van de bevolking in China bedroeg in 2017 8.800 dollar, in 2020 oversteeg het de 10.000 dollar en het zal in 2031 naar verwachting de 20.000 dollar bereiken. Komende jaren zou de bloemenconsumptie dus nog flink moeten stijgen in China.

Dat is goed nieuws voor onze sector en dit maakt het thema van de Vaktentoonstelling 2024 nog mooier. Gelukkig Chinees Nieuwjaar!

‘China is een echte cadeaumarke

Met ruim 1,4 miljard inwoners en een groeiende economie is China een interessante afzetmarkt. De bloemenconsumptie stijgt er jaarlijks met zo’n 6%. Daardoor liggen er nog volop kansen voor onze bloembollenexport. “Zaken doen in China vereist echter wel kennis van het land en de cultuur”, vertelt Lambert van Horen van RaboResearch.

70% productie

In de provincie Yunnan vindt ongeveer 70% van de bloemenproductie plaats.

6% groei

Het aantal bloemstelen dat China produceert, stijgt jaarlijks met ongeveer 6%.

6 euro per inwoner

Chinezen geven zo'n 5 à 6 euro per jaar per persoon uit aan bloemen en planten.

Uitgangsmateriaal als zaden, stekken en bloembollen haalt China vaak uit het buitenland. Als het gaat om het eindproduct dan is het land grotendeels zelfvoorzienend. "Het areaal sierteelt is volgens de China Flower Association ongeveer 1,2 miljoen hectare groot", weet Lambert van Horen, sectormanager bij RaboResearch Food & Agri. "Toch zegt dit getal niet alles. De sierteelt in China betreft overwegend buitenteelt, is seizoenmatig en is veel minder intensief dan in Nederland. Veel bedrijven produceren bloemen, planten of bomen als neventak, vaak in combinatie met groenteteelt."

Rond grote steden

Zo'n 70% van bloemenproductie vindt plaats in de zuidelijke provincie Yunnan, rond de provinciehoofdstad Kunming. Een regio met hoogland, veel licht en een

gematigd klimaat. Nog eens 20 tot 25% van de bloemen wordt geproduceerd rond Peking. De concentratie rondom grote steden is volgens Van Horen niet verwonderlijk. "Pas als ergens voldoende mensen met koopkracht wonen, kun je er een logistieke keten opzetten. Chinese steden met meer dan 10 miljoen inwoners bieden daarom de meeste kansen. Als 10% van de inwoners van Shanghai bloemen koopt, heb je het over ruim 2,5 miljoen mensen. Bedrijven die naar China willen exporteren, kunnen zich daarom beter op een van de grote steden focussen dan op heel China. Het land is net zo groot als Europa en kent grote culturele verschillen."

China is een echte cadeau- en evenementenmarkt met daarnaast wat business-to-business. "Chinezen zijn niet gewend om bloemen te kopen voor eigen gebruik. De jaarlijkse consumptie voor bloemen en potplanten ligt op zo'n 5 à 6 euro per hoofd van de bevolking. Ter vergelijking: in de EU is dat 50 tot 100 euro." In

1,2 miljoen ha

China heeft maar liefst 1,2 miljoen hectare sierteeltproductie. Daarvan is ongeveer 75.000 ha snijbloemen, 115.000 ha potplanten, 3.500 ha bloembollen en 860.000 ha boomteelt. (Bron: China Flower Association)

dat opzicht is er nog flinke groei mogelijk en dat gebeurt ook: jaarlijks ongeveer 6%. In Europa en Amerika is dat maximaal 3%. "De e-commerce heeft de bloemenverkoop in China een flinke boost gegeven. Tot een aantal jaar geleden vond de verkoop overwegend plaats via bloemenstalletjes. Concurrentie vanuit de retail en professionele bloemist was er nauwelijks. Covid heeft de supply chain sterk beïnvloed."

Cultuur is barrière

Wie naar China wil exporteren, treft een land met veel kansen, zeker in de stedelijke omgeving. Toch is het niet eenvoudig. "Onder andere vanwege de fytosanitaire regelgeving", vertelt Van Horen. "Dit lijkt soms ook gebruikt te worden voor handelsconflicten en dat maakt een stabiele exportstroom lastig. Uitgangsmateriaal voor de sierteelt heeft daar wel minder last van dan voedsel." Andere zaken die de export naar China bemoeilijken zijn de klimatologische verschillen in het land en de cultuur. "Die is totaal anders dan bij ons en dat maakt rechtstreeks zaken doen lastig. Je ontkomt bijna niet aan een tussenpersoon. Het kost veel tijd om je de Chinese cultuur eigen te maken." Maar als dat eenmaal gelukt is...

Slim omgaan met energie

Ondernemer Bas loopt voorop. Zijn motto: Wat kan wél?

“Je wilt met energie minder afhankelijk zijn van fossiele brandstof en de wereld om ons heen. Wat moet je dan zelf doen om dat voor elkaar te krijgen zonder verlies te lijden”? Dat zegt Bas Karsten, ondernemer in Andijk. Daarbij kijkt hij niet alleen naar wat er moet maar vooral naar wat er kan. In 2021 sloot hij zijn kassen aan op warmtepompen. Sindsdien is het bedrijf gasloos.

Bas: “Warmtepompen zijn robuuste installaties die in 8 jaar zijn terugverdiend en die dan daarna nog ruim 8 jaar werken. Dán leveren zij rendement op.” De ondernemer noemt zijn Warmte Koude Opslag (WKO) een betrouwbare installatie. Bas: “Het is een duurzame energiebron die blijft draaien en waarbij minimaal onderhoud nodig is. En wordt de bron minder, dan boor je weer een nieuwe”.

“Als ondernemer en als sector ben je verantwoordelijk voor de veiligheid en de continuïteit” zo vindt de ondernemer. Met zijn volume (130 hectare bollen en 71 miljoen tulpen in de broeierij) vindt de ondernemer brandcompartimentering extra belangrijk. “Dat bedenkt je zelf, en daarover laat je je ook adviseren door de verzekeringsmaatschappij. En natuurlijk voer je de periodieke keuringen uit zodat installaties altijd up to date zijn.”

Bas denkt na over een veilige toepassing van waterstof op zijn eigen bedrijf.

Hiervoor is hij betrokken bij het Fieldlab waterstof waar agrarische ondernemers samenwerken met kennisinstellingen en overheden aan waterstofinnovaties en de ontwikkeling van de waterstofinfrastructuur. Bas roept

ondernemers op om na te denken over hun toekomst. Tijdens het gasloos maken van het bedrijf werkte Rainbowcolors samen met toeleveranciers en kwam veel kennis bij elkaar. Bas: “Voor iedere ondernemer in deze transitie is dat een uitdagende klus. Het gaat om verstand, tellen, rekenen en beoordelen met achtergrondkennis. Klopt dit in de cijfers en techniek en met het resultaat in de kas? Iedereen is welkom om te komen kijken. Maar wees dan vooral kritisch voor je eigen bedrijf.”

Slim en veilig ondernemen, we leren iedere dag

Bas zocht bij zijn plannen samenwerking met toeleveranciers en andere kennispartners. Hoe pak jij dat aan? Weet je dat de risicodeskundigen van Interpolis graag meedenken over veranderingen op je bedrijf? Met elkaar leren we iedere dag om dat slim en veilig te doen.

Kennis is key

Het bloembollenteam van Vertify werkt dagelijks aan onderzoek voor een toekomstbestendige sector.

Kees Stoop
Projectleider Pilot
Duurzame Teelt van Tulp & Bijgoed

"De drive die ondernemers in het bollenvak hebben om uitdagingen aan te pakken kan ik ontzettend waarderen. Door het uitgebreide netwerk is Vertify de plek waar veel lijntjes samenkomen en kennis gebundeld wordt. Theorie wordt efficiënt omgezet naar praktijk. Het hele vak plukt hier de vruchten van."

Peter Schilder
Tulpenbroeier

"Het moet anders, maar nog niet overal zijn oplossingen voor. Wij doen al vele jaren proeven, steeds vaker met groene middelen. Hier komen soms al goede resultaten uit waar de sector mee verder kan."

Pieter Vlaar
Business Development Manager

"De grootste uitdaging is om onze license to produce te behouden en daar knok ik voor. De sociale en economische bijdrage die bloembollen leveren aan onze samenleving is immers enorm."

Koen de Wildt
Projectleider bloembollen

"Het is leuk om vooraan in de sector te zitten, de uitdagingen te zien en te kijken hoe dit aan te pakken. Met verschillende onderzoeksprojecten werken we aan handvatten die de sector vooruit helpen."

Rob Brekelmans
Projectleider Fieldlab Bol

"De uitdaging is een zo gezond mogelijke teelt en geen chemische middelen in het milieu. De focus ligt op de meerwaarde van bollen die duurzaam geteeld zijn, waardoor het assortiment zal veranderen."

Frank Kreuk
Projectleider bloembollen

"We zijn druk bezig om een werkbare methodiek te ontwikkelen, waarmee we de galmijtproblematiek beheersbaar houden. Een uitdaging die we gaan winnen!"

Michel Jansen
Programmamanager
De Groene Tulp

"Je kunt jezelf als ondernemer of als sector relevant vinden, maar wat vinden de bureaus en de verdere omgeving ervan? Onze maatschappelijke relevantie, daar moeten we hard aan werken met elkaar."

Nico Hof
Projectleider bloembollen

"De kunst is om een passend antwoord te vinden op de uitdagingen waar het bollenvak mee te maken heeft. Een hot item is om goede oplossingen te vinden waarmee we tulpengalmijt en Fusarium de baas blijven."

FUSTREINIGER

Neem vrijblijvend contact met ons op!

- ✓ Hoge en/of lage druk
- ✓ Dompel of sproei ontsmetter
- ✓ Reinigen van alle soorten fust
- ✓ Uitgevoerd volgens wensen klant

DOSEERKANTELAAR

Neem vrijblijvend contact met ons op!

- ✓ Geschikt voor diverse kistmaten
- ✓ Geringe valhoogte van het product
- ✓ Diverse besturingsmogelijkheden

Zesstedenweg 285
1613 JG Grootebroek
info: Hans Visser
(06-51611666)
www.vitech.nl

VITECH^{TM}

Programma Vaktentoonstelling

Openingstijden bloemenshow

Donderdag 15 februari	10.00-21.00 uur
Vrijdag 16 februari	10.00-21.00 uur
Zaterdag 17 februari	10.00-16.00 uur
Zondag 18 februari	10.00-16.00 uur

Openingstijden beurs

Donderdag 16 februari	11.00-21.00 uur
Vrijdag 17 februari	13.00-21.00 uur

Locatie: Bedrijfsgebouwen van Vertify

Adres: Tolweg 13, 1681 ND Zwaagdijk-Oost

PROGRAMMA

**DONDERDAG
15 FEBRUARI**
toegankelijk voor
VAKPUBIEK

10.30 UUR
Opening met
aansluitend
exporteursochtend

12.00-13.00 UUR
Lunch

12.30 UUR
Inloop spuitlicentie-
bijeenkomst 'Aan de
slag met veiligheid
& techniek in de
bollensector'
(start 13.00 uur)

17.30 UUR
Buffet

19.00 UUR
Kas open

19.30 UUR
Greenity Talks

20.30 UUR
Netwerkborrel

PROGRAMMA

**VRIJDAG
16 FEBRUARI**
toegankelijk voor
VAKPUBIEK

17.30 UUR
Uitreiking Tulpen
Top 10

17.45 UUR
Chinese Drakendans

18.00 UUR
Buffet

19.30 UUR
Netwerkborrel

PROGRAMMA

**ZATERDAG
17 FEBRUARI
&
ZONDAG
18 FEBRUARI**
toegankelijk voor
IEDEREEN

10.00-16.00
Bloemenshow
voor iedereen

De bloemenshow en marktbroeishow zijn gratis toegankelijk. Bezoekers kunnen een bloemenzee van tulpen en andere bolgewassen verwachten en prachtige foto's maken. Kom alvast in een vroege lentestemming! Neem uw familie, vrienden en burens mee, maak kennis met onze mooie sector en ontdek waar deze regio groot in is.

Steun de
Vaktentoonstelling!
Wordt lid van de
Club van 100!

Kijk voor meer informatie
op pagina 31.

18

Plattegrond

Vaktentoonstelling & beurs

15 t/m 18
februari 2024
Toegang is
gratis

INZENDERS

Bloemenshow 2024

- Borst Bloembollen
- Double Future
- Fa. J. Balder
- Firma J. Koster en Zonen
- G Buis Bloembollen BV
- Gebr. Boon Hem BV
- H&M Flowers
- Holland Bolroy Markt
- Huijg Breezand
- Hybris
- Jos Blom BV
- JW Reus Bloembollen BV
- Kromme Horn
- KTK Tulpenveredeling Kloosterburen
- Kwekersvereniging Vitesse V.O.F.
- Lybo Tulpenveredeling Boon
- Maatschap JPPM
- Marax Tulips VOF
- Maveridge International BV
- MellFlower
- Prominent
- Remarkable Tulips
- Reus Holland
- Kwekerij Siem Munster/ Munsterflowers.nl
- Smal Bloembollen BV
- Snoek Breeding BV
- Stengs en Leyten
- Top 10 Achmea Agro / Interpolis
- Tuliko
- Tulipa Novalis
- Van Schagen Tulips
- Vriend Flower Bulbs BV
- Vriend Tulips BV
- VOLD veredeling

EXPOSANTEN

Beurs 2024

- 1 Witte Koeltechniek B.V.
- 2 Agro Techniek BV
- 3 Bosman Van Zaal
- 4 Allround Vegetable Processing B.V.
- 5 Hobaho
- 6 Polytechniek B.V.
- 7 Ateco
- 8 GreenSimplicity en HT Verboom
- 9 K.P.I. B.V.
- 10 Flynth
- 11 Agratechniek B.V.
- 12 Van der Sluis B.V.
- 13 Agrifirm-GMN
- 14 ISO Group BV
- 15 NEKO Products
- 16 CNB
- 17 Total Systems B.V.
- 18 Huisman Screen Systems
- 19 MPS
- 20 KaRo B.V.
- 21 Havatec B.V.
- 22 Cremer Speciaal-machines B.V.
- 23 TTW-Systeem B.V.
- 24 Elsize B.V.
- 25 Necap
- 26 Vlaming Groep B.V.
- 27 Royal Flora Holland
- 28 AB Vakwerk
- 29 Machinefabriek Akerboom BV
- 30 TTA
- 31 Veiling Rhein-Maas GmbH & Co. KG

19

Vaktentoonstelling

Programma uitselicht

Het programma tijdens de Vaktentoonstelling Zwaagdijk 2024 is breed en divers. Naast de marktbroeishow en bloemenshow is er een bedrijvenbeurs met meer dan dertig standhouders, onderzoek van Vertify en de verkiezing van de Interpolis Tulpenprijs. Daarnaast worden er een exporteursochtend, vakavond met Greenity-debat, lezingen en workshops georganiseerd.

Donderdag 15 februari

De officiële opening om 10.30 uur wordt verricht door iemand die werkzaam is binnen het thema 'Chinees Nieuwjaar'. Wie dat is, houden we nog even geheim! Aansluitend gaat het programma rond 11.00 uur verder met een exporteursochtend in samenwerking met Royal Anthos. Het thema van deze bijeenkomst is 'Uitdagingen in Fusarium' (zie kader). Vanaf 12.00 uur kunt u genieten van een heerlijke lunch en de beurs en bloemenshow bezoeken. Om 12.30 uur is de inloop van een licentiebijeenkomst met lezingen en workshops over het onderwerp 'Aan de slag met veiligheid & techniek in de bloembollensector'. In drie sessies wordt u bijgepraat door diverse sprekers. Zo vertelt Adama over het gesloten vulsysteem en STORL, gaat het waterschap in op emissiebeperkingen, en bespreekt CLM Onderzoeks- en Adviesbureau de toolbox water. Verder demonstreert CAV Agrotheek de spuitdoppenkast en licht NPPL de mogelijkheden op het gebied van veiligheid en techniek toe. Tot slot presenteert De Groene Tulp de data en precisietoediening van groene middelen en wordt vanuit het project 'Bollen@Bodem&Aaltjes' integraal bodembeheer door samenwerking besproken. Het volgen van deze bijeenkomst telt mee voor de verlenging van de spuitlicentie met het thema Veiligheid & Techniek. Het programma duurt van 13.00 tot 15.45 uur. Vooraf

aanmelden is verplicht en kan via www.verify.nl of www.vaktentoonstelling.nl of scan de QR code hiernaast. Vanaf 17.30 uur staat er een buffet voor u klaar, waarna de vakavond van start gaat. Om 19.00 uur is de kas open en om 19.30 uur start Greenity Talks. Meer hierover verderop in dit

magazine. U bent van harte uitgenodigd om aanwezig te zijn en eventueel mee te praten tijdens deze bijeenkomst. We sluiten de dag af met een netwerkborrel.

Vrijdag 16 februari

Om 17.30 uur maakt Interpolis de winnaar bekend van de Tulpen Top 10. De jury is aanwezig om haar bevindingen te delen. Na de uitreiking volgt een spetterend optreden van een Chinese drakendans. Daarna wordt het buffet geserveerd, uiteraard in het thema van de Vaktentoonstelling, Chinees Nieuwjaar. Terwijl u geniet van hapjes en drankjes, is er gelegenheid om bij te praten.

Exporteursochtend 'Uitdagingen in Fusarium'

Het bestuur van de Vaktentoonstelling heeft in samenwerking met Royal Anthos een exporteursochtend opgezet. Alle leden van Royal Anthos en alle bloembollenkwekers zijn van harte uitgenodigd om deze ochtend bij te wonen. Het thema is 'Uitdagingen in Fusarium'. Diverse bloembollenexporteurs voeren het woord met elkaar en met de aanwezigen in de zaal. "Wij willen kwekers en exporteurs bijeen brengen", vertelt bestuurslid Patrick Blijleven. "Om te netwerken én om in gesprek te gaan over belangrijke uitdagingen waar onze sector mee te maken heeft." De exporteursochtend vindt plaats op donderdag 15 februari 2024 aansluitend op de opening om 10.30 uur. Daarna is er een lunch van 12.00 tot 13.00 uur.

IGH-voorjaarsbloemenshow 2024

Met onder andere
250 bakken met door ons
opgeplante tulpenrassen.

29 feb. en 1 maart

Witte Paal 334 in Schagen

Intermediair Groep Holland BV

*Bemiddelen in aan- en verkoop
van bloembollen en
aanverwante producten.*

Internationale producent

VAN SORTEER-,
BOS- EN HANDLING-
MACHINES VOOR
DE SNIJBLOEMEN
INDUSTRIE

HAVATEC

PLANTEN, SORTEREN EN BOSSEN

IN-HOUSE ONDERZOEK EN ONTWIKKELING

Wij zijn gespecialiseerd in mechanische oplossingen gecombineerd met eigen softwareontwikkeling voor elk onderdeel in de horticultuur.

We leveren turn-key projecten gebaseerd op low-, mid- en high-tech concepten en ontwerpen naar de wensen van u en uw bedrijf.

Kunaweg 1, 2153 NC Nieuw-Vennep | Tel: +31(0)252 241490 | info@havatec.com

Mark Fikkers | +31 (0)6 29 01 70 86 | mark.fikkers@havatec.nl
Tom Kortekaas | +31 (0)6 82 67 25 62 | tom.kortekaas@havatec.nl

21

Chinees koopt steeds vaker bloemen voor eigen gebruik

De vraag naar bloemen en planten in China groeit. Dat is goed nieuws, want buiten Europa is China de belangrijkste afzetmarkt voor de Nederlandse agrofoodsector. Zo importeerde China in 2022 voor 47 miljoen euro aan bloembollen, weet landbouwattaché Karel van Bommel.

Nederland is verreweg de grootste leverancier van bloembollen in China. Andere landen die bloembollen naar China verschepen zijn Nieuw-Zeeland, Chili, Frankrijk, Italië en Peru. Maar bijna 87% van de bloembollen komt uit Nederland. Dat zijn vooral lelies en tulpen. China importeerde afgelopen jaar 319 miljoen leliebollen en 277 miljoen tulpenbollen. Daarmee is China de belangrijkste exportbestemming van leliebollen en de vierde grootste importeur van tulpenbollen ter wereld. Het zijn cijfers die Karel van Bommel met ons deelt. Als landbouwwattaché is hij verantwoordelijk voor de veterinaire en fytosanitaire markttoegang in China.

Ontwikkeling bloemenindustrie

Van Bommel is werkzaam op de Nederlandse ambassade in Peking en ziet van dichtbij dat de tuinbouw in China sterk in ontwikkeling is. "Afgelopen juni heeft China voor het eerst een visie gepubliceerd voor de ontwikkeling van de tuinbouwsector. Hierbij moet wel onderscheid worden gemaakt tussen voedingstuinbouw en bloementeel. In de voedingstuinbouw ligt er een sterke nadruk op meer productie dicht bij de stad. De bloementeel vindt met name plaats in de provincie Yunnan. Zowel de nationale als provinciale overheid hebben beleid en regelgeving ingevoerd om de ontwikkeling van de bloemenindustrie te stimuleren."

Er is nog enorme groei in de Chinese bloemenconsumptie. De economische ontwikkeling en verstedelijking in China zorgen voor een sterke vraag naar bloemen en planten. Niet alleen voor de aanleg van parken, maar ook voor gebruik binnenshuis. "Dat laatste is de grootste drijvende kracht achter de groei van de bloemenconsumptie", vertelt Van Bommel. "Met de economische groei in het afgelopen decennium is de bloemenconsumptie geleidelijk veranderd, van geschenken en evenementen naar huishoudens. De Chinese consument vraagt steeds meer om kwaliteit en de trends qua variëteiten volgen elkaar steeds sneller op."

Kansen en uitdagingen

In 2022 bedroeg de bloemendetailhandel in China 199 miljard yuan, waarvan 55% door online verkoop. Volgens voorspellingen zal de marktwaarde dit jaar 222 miljard yuan bereiken. Toch kent de Chinese markt niet alleen kansen, maar ook uitdagingen. "De bescherming van plantenrassen en implementatie van het kwekersrecht bijvoorbeeld. We zien wel verbeteringen in het kwekersrecht met de nieuwe 'Seed Law' die vorig jaar is aangenomen. Verder kunnen ook de professionele kennis rondom de teelt, de opslag en de logistiek verbeterd worden. Tot slot neemt de binnenlandse concurrentie toe. China heeft beleid voor de ontwikkeling van de zaadindustrie en er zijn steeds meer veredelingsbedrijven actief die nieuwe variëteiten introduceren." Tegelijkertijd heeft Nederland volgens Van Bommel een goede naam in China. Wij kunnen dus ongetwijfeld een graantje meepikken van de marktgroei.

DUBBELNETSYSTEEM

1.50   2.25   1.80

INTERNATIONAAL TRANSPORTBEDRIJF
P.C. BESSELING & ZN. B.V.
BLOEMEN - BLOEMBOLLEN - GECONDITONEERD TRANSPORT

Koggeweg 59a, 1607 MT Hem, tel.: (0228) 5450 00, fax: (0228) 54 50 05
Internet: www.pcbesseling.nl, E-mail: info@pcbesseling.nl

ALLROUND
VEGETABLE PROCESSING

Kistenvuller

Radiaal sorteerder

BEWEZEN WERELDWIJDE INNOVATIE

Neem vrijblijvend contact met ons op voor een 2D en/of 3D tekening van uw nieuwe project of aanpassing van een bestaande lijn

info@allroundvp.nl
+31 (0) 228597777

AllroundVP

AllroundVegetableProcessing

Handelsweg 9, 1619 BJ, Andijk
Noord-Holland, The Netherlands

Uw innovatieve partner in duurzame land- en tuinbouw

CAV Agrotheek, uw agrarische innovatieve partner in kennis, advies en product.

In een tijd van transitie zetten we in op Integrated Crop Management (ICM). Niet alleen ziekte- en plaagbestrijding, maar ook een integraal teeltsysteem staat centraal. Denk aan bodemverbetersaars, plantversterkers, geavanceerde spuittechnieken, "groene" gewasbescherming, rassenkeuze en datagebruik. Samen leiden we de transitie in het bloembollenvak, waar emissiereductie en het wegvallen van middelen uitdagingen vormen. Met u zoeken we oplossingen voor knelpunten, zoals de tulpengalmijt, virusbeheersing, onkruidbestrijding, vuurpreventie, kader richtlijn water en maatschappelijke integratie.

Een baanbrekende stap in emissiereductie is de introductie van Inflow-schuimen bij de bolbehandeling. Met minder middel en een emissiearme toepassing halen we dezelfde resultaten als bij dompelen. Na vijf jaar onderzoek kan CAV Agrotheek een teelt adviseren waarbij ten opzichte van twee jaar terug ongeveer 66% minder fungiciden nodig zijn.

Bij CAV Agrotheek delen we onze kennis en bieden we ondersteuning, ook op gebieden als mestboekhouding en GLB. Als uw leverancier van producten en adviesdiensten bouwen we samen aan een duurzame toekomst voor de agrarische sector. Bezoek onze stand op de mechanisatiebeurs en ontdek hoe we vooroplopen in duurzaam telen.

Bezoek onze stand op de mechanisatiebeurs en ontdek hoe we vooroplopen in duurzaam telen.

CAV Agrotheek
CARE

24

Wilt u meer of minder lichte tulpen?

Keert de wal het schip en lijkt het alsof de retail in binnen- en buitenland zwaardere tulpen vraagt voor het schap, of lijkt dat maar zo? Veiling Royal FloraHolland heeft ernaar gekeken, maar elders in de markt zijn er ook ideeën over. Daar spreken we donderdag 15 februari over tijdens Greenity Talks op de Vaktentoonstelling. Broeier Arjan Rood, tulpenhandelaar Winfried Versluis en een kwaliteitsspecialist van de veiling gaan onder leiding van Monique Ooms in debat met elkaar.

Koopbereidheid bij de consument, daar draait het om. Die loopt volgens de veiling terug sinds 2019. Bij tulpen gaat dat om een grotere terugloop dan in andere sierteeltproducten: 25 tegen 8 procent terugval. De drie voornaamste redenen om de bos tulpen in het schap te laten staan waren 'niet aantrekkelijk', 'ik vind de kwaliteit tegenvallen' en 'te duur'. Daar is iets voor te zeggen bij een bos van 8 stelen die 22 gram wegen. Broeiers merken nog weinig van tulpmoetheid in de markt. Sinds 2019 worden alleen maar meer tulpen gebroeid en de coronaperiode heeft de verkoop alleen maar gestimuleerd. We broeien nu 2,5 miljard tulpen per jaar, waarvan tweederde via retailers wordt verkocht. De samenwerking tussen producent en retail wordt intenser.

Kunnen we rustig doorgaan? Of moeten we oppassen voor de bekende spiraal naar beneden die kan ontstaan door kostprijs-gedreven schaalvergroting: massaproductie van eenheidsworst, toenemende concurrentie en prijs als enige beslissingscriterium? Als meer broeien de enige manier is om iets te blijven verdienen, dan houdt uiteindelijk niemand in de keten nog een cent over aan een steel.

Monique Ooms leidt namens Greenity het debat tussen Arjan Rood, Winfried Versluis van Flowersconnect en de kwaliteitsspecialist van veiling Royal FloraHolland. Na een kwart eeuw schrijven voor het vakblad heeft Monique wel een beeld van de bloembollen- en broeierijwereld. De drie debatleden zullen het eens zijn over het belang van kwaliteit, maar welke kwaliteit is de vraag. Monique zal bij het beantwoorden van die vraag ook het publiek in de zaal betrekken.

Arjan Rood is behalve teler en broeier – De Wit Bloembollen Bovenkarspel – ook transporteur (De Wit Transport) en lid van telerscollectief ColorPack. Dat collectief van West-Friese broeiers verpakt en verhandelt tulpen grootschalig en streeft naar een gezonde marge bij de handel in grote volumes.

Winfried Versluis uit Nieuw-Vennep beheert met Flowersconnect sinds 2016 een marktplaats voor tulpen en andere bloemen.

Kwekers kunnen daar zelf hun handel online zetten en kopers kunnen direct van het platform kopen, 24 uur en 7 dagen in de week. Kwekers kunnen daar ook terecht als ze partijen hebben die niet op het afgesproken moment willen of kunnen leveren aan hun klant, om zo via het platform een vervangende partij te regelen. Tekorten en overschotten worden zo op elkaar afgestemd, is de gedachte.

De veiling heeft een team van kwaliteitsexperts, die kijken en keuren voorafgaand aan de veiling. Veilingmeester Arjan Groeneveld ziet als geen ander welke ontwikkeling er in de kwaliteit van de tulpen zit die via dit handelskanaal worden afgezet. Kwaliteit is cruciaal, stelt Royal FloraHolland, zowel voor het functioneren van de marktplaats als voor een goede inkoopbeleving van kopers bij het veilen.

Flynth

Flynth. Het beste advies dat we je kunnen geven.

VELUM
PRIME

OOK VOOR EEN VITALER GEWAS

Voor meer informatie over Velum Prime, bezoek agro.bayer.nl of vraag ernaar bij uw lokale distributeur en/of adviseur.

- Unieke werking tegen aaltjes
- Voor een vitaal gewas
- Voor maximale opbrengst

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig.
Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

26

CHINA

‘Chinezen steeds gekker op tulpen’

Begin jaren tachtig leverde Bloembollenbedrijf Jan de Wit en Zonen de eerste tulpenbollen aan China. De tulp was er nog vrij onbekend, maar de kansen leken eindeloos. Inmiddels gaan er jaarlijks zo’n 500 miljoen bloembollen die kant op, hoofdzakelijk tulpen en lelies. “De slapende reus is ontwaakt”, vertelt Jan de Wit.

“Groot zaken doen in China is geen enkel probleem. Groot verdienen is een ander verhaal.”

Eerlijk is eerlijk: Jan de Wit, mede-eigenaar van het gelijknamige exportbedrijf uit Enkhuizen, was niet direct enthousiast toen hij in 1988 voor het eerst China bezocht. “Ik dacht ‘dat wordt helemaal niets hier’. Er waren geen snelwegen, alles ging op de fiets. Zelfs de weg tussen het vliegveld en Peking was nog een B-weg”, vertelt de ondernemer. ‘Zeg nooit nooit’, zei zijn vader Arie. “Hij had vertrouwen in China. Het land was zich aan het ontwikkelen, er zat energie in. China was de slapende reus.”

Groot zaken doen

Het eerste contact in 1984 verliep via een zaadbedrijf uit Enkhuizen: een klant van hen wilde ook bloembollen hebben. Nu, bijna veertig jaar later, is China één van de belangrijkste afzetmarkten voor Bloembollenbedrijf Jan de Wit en Zonen. “Het bleek dat Chinezen gek zijn op tulpen en dat bood kansen. China is een groot land waar het om grote getallen gaat. Groot zaken doen in China is dan ook geen enkel probleem. Groot verdienen is wel een ander verhaal. Er kleven ook risico’s aan.”

De fytosanitaire eisen waren in de beginjaren totaal onduidelijk en zijn volgens De Wit nog steeds een uitdaging. “Ook het klimaat, de politiek en valutakoersen zijn onzekere factoren.” Daarnaast loopt de bollenexporteur in China nog vaak tegen het kennisgebrek aan. “Onze medewerker Harm Groot heeft heel veel tijd doorgebracht in China om die kennis bij te spijkeren. Nu doet Kees Laan dat voor ons en dat is in bepaalde regio’s nog steeds hard werken.”

Groei broeierij

De tulpenafzet in China kent drie markten: de broeierijhandel, de droogverkoop en de parken. “In de topjaren zorgde de parkenbeplanting voor tweederde van de handel. Door corona is een groot deel daarvan weggevallen. Parken werden immers niet meer bezocht. Dat begint nu wel weer te groeien. Daarnaast zit de groei vooral in de broeierijhandel. De tulpenbroei was voorheen volledig geënt op Chinees Nieuwjaar, maar nu wordt er steeds meer in programma’s gebroeid. Van januari tot en met april, en ook in andere kleuren dan rood en geel. Dat biedt nieuwe kansen.”

Veel afnemers in China – bloemenkwekers en importeurs – telen tegenwoordig in de winter tulpen en in de rest van het jaar lelies, afhankelijk van waar men in China gevestigd is. Cultuur en tradities hebben volgens De Wit grote invloed op het bloemengebruik in China. “De lelie staat er voor eeuwig geluk en harmonie. Het product is ook nog eens heel houdbaar en is sinds 2005 met ups en downs ‘booming’ in China. Toch heeft de leliemarkt nu wel zijn grenzen bereikt in China, terwijl we de tulpenafzet nog steeds

zien groeien. Die groei verloopt wel grillig, doordat de afzet en kennis nog niet overal voor elkaar zijn.”

Netwerk belangrijk

De Wit komt zelf graag in China. “Chinezen zijn warme en toegankelijke mensen. Ze denken groots en positief. Het is een jonge markt, dat werkt plezierig. Lekker eten is heel belangrijk in China en de politieke invloed is er heel sterk. Daardoor is je netwerk erg belangrijk.” Aan dat netwerk heeft het bedrijf door de jaren heen hard gewerkt. De prijzenkast – met naast trofeeën van de Westfriese Flora fraaie Chinese handwerken – is daar het bewijs van. Van de China Traders Award voor de succesvolle introductie van tulpen (1997) tot de Colourful Yunnan Friendship Award van Harm Groot (2006).

Ook de doopceremonies van de tulpen ‘Shandong’, ‘Kunming’ en ‘Qingdao’ en de vele ontmoetingen met hoogwaardigheidsbekleders in China onderstrepen de rol van het Enkhuizer bollenexportbedrijf op de Chinese markt. “Wij waren een pionier in China en zijn er vandaag de dag een toonaangevende bollenexporteur. In alle soorten bloembollen. Toch gaat het ons niet om kwantiteit, maar om kwaliteit, ook in de handelsrelaties. China is nu eenmaal een land met uitdagingen en risico’s. Je kunt nooit achterover leunen.”

FENDT

VALTRA

**Vier sterke
merken
onder
één dak**

Anna Paulowna - Dirkshorn - Zwaagdijk - De Goorn - Lisse

☎ 0224 55 13 87

✉ info@vandersluisbv.nl

📍 vandersluisbv.nl

Volg ons: [f](#) [i](#) [i](#)

**INNOVATIEVE KLIMAAT- EN LED VERLICHTING
SYSTEMEN VOOR EEN MAXIMALE OPBRENGST.**

ULO Ultra Low Oxygen
BEWARING

- Bloembollen
o.a. lelies en tulpen, tevens kuubkistenbewaring
- Bloemen
o.a. pioenrozen
- Groenten
o.a. bloemkool en spitskool
- Fruit
o.a. Conference peren

e-mail
info@koelhuiswfo.nl
 site
koelhuiswfo.nl

Koelhuis **WFO**

f in

DE WIT TRANSPORT B.V.

GESPECIALISEERD IN:

- Gekoeld en verwarmd vervoer in binnen- en buitenland van bloemen, planten en bloembollen
- Machine vervoer
- Kuubkisten vervoer
- Dagelijks vervoer naar alle bloemenveilingen.

DE WIT TRANSPORT B.V.
 Geerling 4, 1611 BT BOVENKARSPPEL
www.dewittransport.eu

Huisman
 SCREEN SYSTEMS

www.huismanscreensystems.com

Een krachtige lobby
 voor een sterke sector,
 KAVB komt op
 voor uw belangen!

 KONINKLIJKE
 ALGEMEENE VEREENIGING VOOR
 BLOEMBOLLENCULTUUR

BROEIERIJ, KWEKERIJ EN EXPORT

- Lelies, tulpen e.o. bolgewassen
- Exportspoelen
- Ontsmetten en inpakken
- Preparatie en bewaring
- Administratie en expeditie

e-mail
info@laanflora.nl
 site
laanflora.nl

Laan FLORA
 FACILITIES

Steun de Vaktentoonstelling!

Word lid van de **Club van 100!**

Als lezer van deze speciale uitgave voelt u betrokkenheid bij onze Vaktentoonstelling. U doet mee of u bezoekt de beurs als vakgenoot of belangstellende. U snapt dat zo'n evenement niet zo maar ontstaat. Dus durven wij u te vragen om toe te treden tot onze **Club van 100**, een club mensen die allemaal honderd euro bijdragen aan deze show.

Tijdens de Vaktentoonstelling kunnen bezoekers kennis nemen van en praten over het tulpenassortiment en de techniek en dienstverlening daaromheen. Ook zijn er aantrekkelijke presentaties te beluisteren.

Het bestuur doet zijn werk zo zuinig mogelijk, maar kosten zijn uiteraard onvermijdelijk. Dus is uw hulp nodig. Heel veel bijdragen van honderd euro brengen ons verder. Kwestie van even het inschrijfformulier invullen. Hier in dit blad of straks op de beurs. U doet toch ook mee?

— Inschrijfformulier —

Firmanaam:

Naam:

Adres:

E-mailadres:

R2 Flowers BV
 Laan Tulips
 Robin Zwart Flowerbulbs
 Karel Bolbloemen BV
 Gulik Venhuizen BV
 G. Buis Bloembollen
 Martin Francken
 MPS
 Bakker Westwoud
 Jan Pennings
 L. Rotteveel & Zn. Export
 Lybo Veredeling
 Schouten Tulips BV
 LTO Noord Afdeling
 West-Friesland
 De Hout Tulips B.V.
 Germaco
 Rainbow Colors BV
 Rob de Wit Andijk
 A. Appel
 Syngenta
 H. Sneeboer & Zn.
 Groot-Vriend B.V.
 Dirkmaat Creil B.V.
 Triflor
 Jac. Uittenbogaard & Zn.
 Omnihout B.V.
 Holland Bolroy Markt (HBM)
 Havatec BV
 Sylvestris
 Gebr. Boon Hem B.V.
 J.W. Reus Bloembollen B.V.
 Niels Kreuk B.V.
 De Wit Bloembollen B.V.

G. & K. Reus
 Dirk de Haan
 Smak Tulips B.V.
 Obdam Bloembollen B.V.
 Wiering Agrarische
 Bemiddeling B.V.
 Nico Kaaijk Bloembollen
 Van Haaster Vijfhuizen B.V.
 Fields by Dutch Tulips B.V.
 Hybris B.V.
 J.M. van Berkel B.V.
 J. Heemskerk & Zn. B.V.
 J. Kunis Bloembollen
 Pater Bloembollen B.V.
 Boon & Breg
 IGH B.V.
 Nic. van Schagen & Zn. B.V.
 A.J.W. Jong Bloembollen B.V.
 De Wit-Schouten B.V.
 Haakman Flowerbulbs B.V.
 J.A. Borst Bloembollen B.V.
 M.H. van der Zon & Zn.
 Gebr. van Diepen
 Polytechniek
 W.K. Fleurs B.V.
 J.C.J. Ruiter Wever
 Breg
 Bloomia BV
 Horizon Flower Family
 MS Sales & Consultancy
 Kwekerij Siem Munster
 P.M. de Wit en Zn

Uw inschrijfformulier kunt u indienen
 bij één van de bestuursleden of verzenden
 naar info@vaktentoonstelling.nl.

OMNIHOUT

AGROSTORAGE

Specialist in agrarische droog- en bewaarsystemen

Droogwanden
Vaste systemen mobiele units

Ventilatoren
Ziehl-Abegg en Klima dealer

Kisten en pallets

Ventilatieluiken en buitenluchtroosters

Reparatiehout uit voorraad
Snelle levering

Schrijnwerkersweg 18, 1786 PC Den Helder - Tel: 0223-522036 - info@omnihout.nl - www.omnihout.nl

ADAMA

SOLOFOL®

Sterkste bedekkingsfungicide en beste resistentie management

- ▶ **Zeer sterk tegen vuur (Botrytis)**
- ▶ **2 keer toepassen aan het begin van het seizoen**
- ▶ **Preventief middel aan de basis van de teelt**

Solofol® is toegelaten voor gewasbehandeling van alle bloembol- en bloemknolgewassen tegen Botrytis (vuur). Solofol® is een sterke, preventieve schimmelbestrijder op basis van de werkzame stof folpet. Deze stof heeft een zeer laag risico op resistentieontwikkeling. Solofol® is mengbaar en bruikbaar met andere fungiciden.

ADAMA Northern Europe B.V. | X @adama_NE | Trade Register Amersfoort (NL) No. 33282727
Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees vóór gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

 FUNGICIDE

Listen ▶ Learn ▶ Deliver

ADAMA.COM

32

‘Ondernemen is nu echt topsport’

Van de energietransitie tot het krimpende middenpakket: de agrarische sector staat voor forse uitdagingen. Louis Brink en Jord Noom van Rabobank zijn ervan overtuigd dat er oplossingen komen, mits de sector voldoende tijd en duidelijkheid krijgt. “Vanuit de bank ondersteunen we veel initiatieven.”

Het is een turbulente tijd voor ondernemers, merken Louis Brink en Jord Noom, beide accountmanager grootzakelijk food en agri in Noord-Holland Noord. “Er komen veel zaken op ondernemers af. Denk aan verduurzaming, de energietransitie, waterkwaliteit, het wegvallen van gewasbeschermingsmiddelen, arbeidskrapte, de druk op grond en de publieke opinie. Ondernemen was altijd al topsport, maar nu helemaal. We merken dat ondernemers behoefte hebben aan een duidelijke koers. Zij willen heel graag, hebben vertrouwen in oplossingen, maar moeten daar wel tijd voor krijgen. Een duidelijke koers vanuit de politiek voor de komende 10 à 15 jaar is nodig.”

Mooie initiatieven

Het ontwikkelen van alternatieven, zoals groene middelen, nieuwe rassen en andere teeltmethodes, kost tijd. “Voordat de effecten goed in kaart zijn, ben je jaren verder. 2030 lijkt nog ver weg, maar betekent in de praktijk nog maar zes keer planten”, merken de mannen op. “Wij zijn ervan overtuigd dat er tijdig oplossingen komen als we het vizier op 2040 richten. Er lopen diverse mooie projecten in de bloembollensector, zoals Fieldlab Bol, De Groene Tulp en het ontwikkelen van een onkruidrobot. Rabobank ondersteunt deze initiatieven met coöperatief dividend, kennis en ons netwerk.”

De uitdaging is volgens Brink en Noom om dat wat er allemaal gebeurt naar buiten te brengen. “Het proactief communiceren naar partijen en burgers buiten de sector moet nog veel meer van de grond komen. Samenwerken en kennis delen zijn van

essentieel belang. Dan kan een vliegwieleffect ontstaan. We zeggen wel eens ‘reserveer twee bollen per roe voor communicatie’.” Rabobank zelf draagt als stakeholder bij aan sectorcommunicatie, heeft een afdeling food en agri research en brengt in het ledenblad – die bij 85.000 burgers op de mat valt - sectorinitiatieven voor het voetlicht.

Duidelijke visie

Financiering blijft de corebusiness.

Rabobank heeft vijf transitiepaden benoemd: extensiveren, innoveren, verplaatsen, schaal-

vergroting en stoppen. “Voor elke richting ontwikkelen we producten. Zo belonen we koplopers in duurzaamheid met lagere rentes en werken we aan een extensiveringslening met een langere looptijd. We faciliteren ondernemers in de stappen die zij willen zetten. Belangrijk is dat zij een duidelijke visie hebben voor de middellange termijn. Daarom organiseren we voor elke doelgroep ook opleidingen. We zijn trots op al onze agrarische klanten, willen hen zo goed mogelijk ondersteunen en voeren een stevige lobby aan de achterkant. Voor een goede toekomst van de agri- en foodsector.”

 Paardekooper

We love tulips!

Altijd ruime keuze uit transportartikelen en sierverpakkingen.

Het horti sales team van Paardekooper adviseert u graag :
T: 0297 23 90 00
E: info.horti@paardekooper.com

KPI

KENNER PLASTIC INDUSTRIE BV

Wij zetten
complexe vragen
om in concrete
halfabricaten en
eindproducten

PAREL – Tray
Het krat voor de waterbroei

34

Vaktoonstelling

KENNER PLASTIC INDUSTRIE BV

Hoekvaartweg 14 / 1771 RP Wieringerwerf / The Netherlands

TELEFOON (+31) (0)227-60 16 44 | E-MAIL info@kpi-spuitgieten.nl / www.kpi-spuitgieten.nl

PALLADIUM®

IJZERSTERK TEGEN VUUR IN TULPEN

ELKE BLOEM TELT

Nu ook
toepasbaar in
onbedekte
bloemisterij-
gewassen en vaste
plantenteelt

EXPERT
CENTER

WWW.SYNGENTA.NL/EXPERT-CENTER

Palladium®
Fungicide

syngenta®

Syngenta Crop Protection B.V., Postbus 512, 4600 AM Bergen op Zoom.
Tel. 0164 225 500, www.syngenta.nl.

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees voor het gebruik eerst het etiket en de productinformatie.
®/TM Registered Trademark of a Syngenta Group Company.

®

Zuiver Chloor Unit voor systemische waterontsmetting

Geen toevoeging van natrium

Systeemontsmetting in gehele watersysteem

Chloormeting & -regeling op dagvoorraad

Zuiver Chloor Unit

Hét apparaat voor het 100% reinigen en desinfecteren van het complete watersysteem.

In het apparaat wordt Zuiver Chloor geproduceerd d.m.v. zouttabletten, water en stroom. Het Zuiver Chloor wordt in het proceswater gedoseerd, inline of recirculatie op een watervoorraad.

Denken in oplossingen

Tuinbouwtechniek & -benodigheden

KaRo BV
Tulpenmarkt 4
1681 PK Zwaagdijk

T 0228 - 56 31 35
E info@karobv.nl
www.karobv.nl

